

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 31-76-6920

Chișinău

13 iulie 2022

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art.73 și art.74 alin.(3) din Constituția Republicii Moldova, se prezintă spre examinare, *în mod prioritar*, proiectul de lege privind Fondul de reducere a vulnerabilității energetice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.506 din 13 iulie 2022.

Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege este Ministerul Muncii și Protecției Sociale.

Anexe:

1. Hotărârea Guvernului privind aprobarea proiectului de lege (în limba română – 1 filă și în limba rusă – 1 filă);
2. Proiectul de lege (în limba română – 9 file);
3. Nota informativă la proiectul de lege (4 file);
4. Sinteza obiecțiilor și propunerilor (25 file);
5. Avizul Ministerului Justiției (2 file);
6. Alte documente (19 file).

Prim-ministru

Natalia GAVRILIȚA

Ex.: Vasile Vasiliu
Tel.: 022-250-595

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	301
"14"	07 2022
Ora	

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 101

Fax:
+ 373 22 242 696

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr.506

din 13 iulie 2022

Chișinău

Pentru aprobarea proiectului de lege privind Fondul de reducere a vulnerabilității energetice

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege privind Fondul de reducere a vulnerabilității energetice.

Prim-ministru

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul infrastructurii
și dezvoltării regionale

Ministrul muncii
și protecției sociale

Ministrul finanțelor

Ministrul justiției

NATALIA GAVRILIȚA

Andrei SPÎNU

Marcel Spatari

Dumitru Budianschi

Sergiu Litvinenco

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**L E G E****privind Fondul de reducere a vulnerabilității energetice**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

**Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE****Articolul 1. Scopul legii**

Prezenta lege stabilește cadrul legal privind modul de organizare și funcționare a Fondului de reducere a vulnerabilității energetice (în continuare – Fond), măsurile și programele finanțate din Fond, îndreptate spre prevenirea și combaterea vulnerabilității energetice a populației și creșterea accesibilității energiei în rândul consumatorilor vulnerabili, precum și promovarea creșterii eficienței energetice.

Articolul 2. Obiectul legii și domeniul de aplicare

(1) Fondul este creat pentru finanțarea măsurilor și programelor de reducere a vulnerabilității energetice, inclusiv a compensațiilor pentru achitarea facturilor la energie consumatorilor vulnerabili de energie, subvențiilor pentru eficientizarea consumului de resurse energetice, a altor măsuri de asistență socială.

(2) Principalele obiective ale prezentei legi sunt:

- a) creșterea nivelului de accesibilitate la resursele energetice;
- b) prevenirea și combaterea sărăciei energetice și excluziunii sociale;
- c) securizarea alimentării cu gaze naturale, energie termică și energie electrică a consumatorilor vulnerabili;
- d) creșterea eficienței consumului casnic de resurse energetice;
- e) alocarea compensațiilor pentru unele categorii de consumatori casnici considerați consumatori vulnerabili de energie, în modul și în condițiile stabilite de lege.

(3) Prevederile prezentei legi se aplică măsurilor de protecție socială pentru consumatorul vulnerabil de energie și activității de implementare a programului de acordare a subvențiilor pentru eficientizarea consumului de resurse energetice.

Articolul 3. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică:

consumator casnic de energie – familie sau persoană singură care consumă resurse energetice pentru necesități casnice;

consumator vulnerabil de energie (în continuare – *consumator vulnerabil*) – consumator casnic, familie sau persoană singură, care, din motive de venituri insuficiente, componență a familiei, mărimea familiei sau alte criterii, necesită măsuri de protecție socială pentru a-și asigura nevoile energetice casnice;

compensație pentru achitarea facturilor la energie – sumă monetară acordată din contul Fondului de reducere a vulnerabilității energetice la factura pentru consumul de gaze naturale, energie termică și/sau la consumul de energie electrică destinată consumatorilor vulnerabili având drept scop acoperirea unei părți din cheltuielile la consumul de energie;

familie – două sau mai multe persoane care locuiesc în aceeași locuință și se întrețin dintr-un buget comun. În sensul prezentei legi beneficiază de drepturile de familie și orice persoană adultă care nu face parte dintr-o familie;

Fond de reducere a vulnerabilității energetice – fond în cadrul bugetului de stat pentru finanțarea programelor de creștere a accesibilității resurselor energetice destinate consumatorilor vulnerabili;

locuință – reședința obișnuită, conform definiției din Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002, aflată în proprietatea consumatorului vulnerabil ori închiriată sau asupra căreia exercită un drept de folosință în condițiile legii și este luată în calcul la stabilirea cheltuielilor de întreținere a locuinței. Se asimilează locuinței de domiciliu sau reședinței obișnuite și locuința socială, locuința de manevră, astfel cum sunt definite de Legea nr. 75/2015 cu privire la locuințe. Nu se consideră locuință în sensul prezentei legi reședința temporară, conform definiției din Codul Civil al Republicii Moldova, instituțiile de asistență socială, inclusiv cele înființate și administrate de cultele religioase, asociațiile sau grupurile religioase, prevăzute de Legea nr. 125/2007 privind libertatea de conștiință, de gândire și de religie;

persoană singură – persoana care a împlinit vârsta de 18 ani, care locuiește singură și nu se mai află în întreținerea părinților, precum și persoana cu vârsta cuprinsă între 16 și 18 ani, care locuiește și se întreține singură și are capacitate de exercițiu deplină, în conformitate cu prevederile art. 26 alin. (3) din Codul Civil al Republicii Moldova;

solicitant – unul dintre membrii familiei sau persoana singură, care depune solicitarea de acordare a compensației pentru achitarea facturilor la energie prin intermediul interfeței Sistemului Informațional „Vulnerabilitate energetică”;

Sistemul informațional „Vulnerabilitatea energetică” – sistem informațional dezvoltat de Guvern pentru încadrarea consumatorilor casnici în categorii de vulnerabilitate energetică, pentru gestionarea și monitorizarea subvențiilor acordate acestora;

subvenții pentru eficientizarea consumului de resurse energetice – program prin care se urmărește acordarea sprijinului financiar destinat

consumatorului vulnerabil pentru eficientizarea consumului de resurse energetice în cadrul unei locuințe;

vulnerabilitate energetică – situație caracterizată prin acces redus sau putere de cumpărare redusă a consumatorului casnic în raport cu resursele energetice necesare pentru prepararea hranei, confortul termic în locuință și alte necesități de bază.

Capitolul II

MIJLOACELE FONDULUI DE REDUCERE A VULNERABILITĂȚII ENERGETICE ȘI ADMINISTRAREA FONDULUI

Articolul 4. Fondul de reducere a vulnerabilității energetice

(1) Fondul reprezintă totalitatea mijloacelor financiare destinate finanțării programelor din domeniul protecției sociale pentru oferirea unor compensații la energie consumatorilor vulnerabili de energie, a subvențiilor pentru eficientizarea consumului de resurse energetice și a altor măsuri de asistență socială pentru reducerea vulnerabilității energetice.

(2) Mărimea mijloacelor financiare ale Fondului se aprobă prin legea anuală a bugetului de stat, în corespundere cu prevederile Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014.

(3) Sursele de finanțare a Fondului sunt:

- a) bugetul de stat în limita alocațiilor aprobate anual prin legea bugetului de stat;
- b) fonduri europene sau alte surse de asistență externă;
- c) alte surse ce nu contravin legislației.

(4) Modul de creare și funcționare a Fondului, condițiile de alocare a mijloacelor financiare conform domeniilor de intervenție sunt prevăzute în Regulamentul privind gestionarea mijloacelor Fondului de reducere a vulnerabilității energetice, aprobat de Guvern.

(5) Fondul se află în gestiunea Ministerului Muncii și Protecției Sociale.

Articolul 5. Măsurile de protecție socială finanțate din contul Fondului de reducere a vulnerabilității energetice

(1) Măsurile de protecție socială destinate consumatorului vulnerabil în baza prezentei legi sunt după cum urmează:

- a) compensație lunară pentru achitarea facturilor la energie sub formă de ajutor financiar la factură pentru acoperirea unei părți din cheltuielile la consumul de energie termică în sistem centralizat, la consumul de energie electrică și/sau gaze naturale;
- b) subvenție pentru eficientizarea consumului de resurse energetice sub formă de sprijin financiar unic pentru acoperirea unei părți din costul de înlocuire, în cadrul unei locuințe, a echipamentelor electrocasnice, electrice și electronice uzate cu unele mai performante din punct de vedere energetic,

precum și pentru schimbarea ferestrelor, modernizarea sistemelor individuale de încălzire, termoizolarea locuințelor, conform programului de acordare a subvențiilor pentru înlocuirea aparatelor electrocasnice;

c) finanțarea altor măsuri de asistență socială pentru reducerea vulnerabilității energetice, stabilite de Guvern.

(2) Măsurile de protecție socială prevăzute la alin. (1) se finanțează din contul Fondului, în limita bugetului alocat.

(3) Pentru măsurile de protecție socială prevăzute la lit. b) și c), resursele din Fond sunt transferate autorităților și instituțiilor implementatoare, în modul stabilit de Guvern.

Capitolul III

SISTEMUL INFORMAȚIONAL „VULNERABILITATEA ENERGETICĂ” ȘI CATEGORIILE DE VULNERABILITATE ENERGETICĂ

Articolul 6. Sistemul informațional „Vulnerabilitatea energetică”

(1) Sistemul informațional „Vulnerabilitatea energetică” reprezintă un sistem informațional al cărui posesor este Ministerului Muncii și Protecției Sociale, destinat gestionării mecanismului de acordare a subvențiilor la energie și acumulării informațiilor documentate privind parametrii de vulnerabilitate energetică a consumatorilor casnici. Conceptul Sistemului informațional „Vulnerabilitatea energetică” și Regulamentul de organizare și funcționare al acestuia se aprobă de Guvern.

(2) Consumatorii casnici de energie se înregistrează prin intermediul interfeței Sistemului informațional „Vulnerabilitatea energetică” și furnizează informațiile necesare pentru încadrarea în categoria de vulnerabilitate energetică în modul stabilit în Regulamentul de organizare și funcționare a Sistemului informațional „Vulnerabilitatea energetică” și alte acte normative aprobate de Guvern. În cazul în care informațiile necesare pentru încadrarea în categoria de vulnerabilitate energetică sunt disponibile în alte resurse informaționale și pot fi consumate prin intermediul platformei de interoperabilitate, acestea nu se solicită a fi furnizate de către consumatorii casnici de energie.

(3) Consumatorii casnici sunt obligați să prezinte informații complete și veridice prin intermediul interfeței Sistemului informațional „Vulnerabilitatea energetică”. În cazul prezentării unor informații false, care au influențat cuantumul măsurilor de protecție socială primite, beneficiarul va restitui întreaga sumă care i-a fost plătită în mod neîntemeiat, fiind pasibil de răspundere penală în modul prevăzut de legislație.

(4) Verificarea și, în caz de necesitate, corectarea datelor furnizate de consumatorii casnici de energie în Sistemul informațional „Vulnerabilitatea energetică”, precum și modalitatea de recuperare a sumelor plătite neîntemeiat, se stabilesc în Regulamentul de organizare și funcționare al Sistemului

informațional „Vulnerabilitatea energetică” și alte acte normative aprobate de Guvern.

(5) Consumatorii casnici de energie care nu vor furniza date în interfața Sistemului informațional „Vulnerabilitatea energetică” vor fi încadrați în una din categoriile de vulnerabilitate energetică utilizând metoda de estimare indirectă a vulnerabilității, pornind de la datele privind încadrarea altor familii/persoane singure cu profil și consum similar, conform modului stabilit de Guvern. Consumatorii încadrați în categoriile de vulnerabilitate energetică după această metodă vor avea dreptul de a solicita revizuirea încadrării în baza informațiilor furnizate.

Articolul 7. Categoriile de vulnerabilitate energetică

(1) Consumatorii casnici de energie sunt încadrați în următoarele categorii:

- a) consumatori cu vulnerabilitate foarte ridicată;
- b) consumatori cu vulnerabilitate ridicată;
- c) consumatori cu vulnerabilitate medie;
- d) consumatori cu vulnerabilitate scăzută;
- e) consumatori fără vulnerabilitate energetică.

(2) Criteriile pentru încadrarea consumatorilor casnici de energie în categoriile prevăzute la alin. (1) sunt:

- a) nivelul de venit al familiei sau al persoanei singure;
- b) raportul dintre cheltuielile pentru resursele energetice și veniturile familiei sau a persoanei singure;
- c) tipul sistemului de încălzire;
- d) componența familiei;
- e) alți parametri stabiliți de Guvern.

(3) Guvernul va aproba parametrii de încadrare în categoriile de vulnerabilitate energetică în baza criteriilor prevăzute la alin. (2).

(4) Încadrarea familiilor și a persoanelor singure în categoriile prevăzute la alin. (1) se face în baza informațiilor din sistemul informațional „Vulnerabilitatea energetică” și a parametrilor stabiliți de Guvern.

(5) Categoriile de vulnerabilitate energetică sunt utilizate pentru diferențierea sprijinului acordat prin măsurile de protecție socială finanțate de Fond.

(6) Consumatorii fără vulnerabilitate energetică nu sunt eligibili pentru a beneficia de măsurile de protecție socială finanțate din Fond.

Articolul 8. Controlul asupra corectitudinii încadrării în categoriile de vulnerabilitate energetică

(1) Prin organele abilitate ale Ministerului Muncii și Protecției Sociale și prin intermediul structurilor teritoriale de asistență socială pot fi efectuate anchete ori verificări la domiciliul beneficiarilor, pentru stabilirea veridicității informațiilor prezentate și determinarea cazurilor de eroare și fraudă.

(2) În vederea urmăririi respectării condițiilor de acordare a compensațiilor pentru achitarea facturilor la energie, autoritățile competente pot decide efectuarea controalelor/verificărilor sistematice la diferite intervale de timp sau ori de câte ori este nevoie.

(3) În situația în care solicitantul refuză să furnizeze informațiile și documentele necesare pentru efectuarea verificării/controlului prevăzut de alin. (1) și alin. (2), organele abilitate pot decide reducerea categoriei de vulnerabilitate energetică a consumatorului, în modul stabilit de Guvern.

Capitolul IV

COMPENSAȚII PENTRU ACHITAREA FACTURILOR LA ENERGIE

Articolul 9. Dreptul la compensații pentru achitarea facturilor la energie

(1) Dreptul la compensații pentru achitarea facturilor la energie se acordă consumatorilor casnici de gaze naturale, energie termică și/sau energie electrică, diferențiat în funcție de categoria de vulnerabilitate energetică atribuită acestora, în modul stabilit de prezenta lege și de regulile aprobate de Guvern pentru implementarea prezentei legi.

(2) Compensația se acordă familiilor și persoanelor singure cetățeni ai Republicii Moldova, care locuiesc în Republica Moldova, și străinilor, specificați la art. 2 alin. (1) din Legea nr. 274/2011 privind integrarea străinilor în Republica Moldova.

Articolul 10. Modul de stabilire a dreptului la compensație

(1) În funcție de gradul în care consumatorii vulnerabili de energie sunt afectați de situația de pe piața resurselor energetice, creșterea prețurilor și a tarifelor la resursele energetice și/sau disponibilitatea resurselor energetice, Guvernul acordă compensații pentru achitarea facturilor la energie și stabilește:

- a) perioada de acordare a compensațiilor;
- b) tipul resurselor energetice pentru care sunt acordate compensațiile;
- c) categoriile de vulnerabilitate energetică pentru care sunt acordate compensațiile;
- d) volumul energiei compensate și valoarea compensațiilor pentru consumatorii din fiecare categorie.

(2) În cazul în care se acordă dreptul la compensație mai multor categorii, valoarea compensațiilor pe unitate de energie consumată pentru o categorie de vulnerabilitate energetică mai ridicată nu poate fi mai mică decât valoarea compensațiilor pe unitate de energie consumată pentru o categorie de vulnerabilitate energetică mai scăzută.

(3) Dacă două sau mai multe familii sau persoane singure locuiesc în aceeași locuință, compensația pentru achitarea facturilor la energie se acordă titularului contractului încheiat cu furnizorul de energie.

(4) Compensația pentru achitarea facturilor la energie se reflectă direct în factură, cu reducerea corespunzătoare a valorii facturii, și nu implică acordarea plăților în numerar.

(5) Furnizorii de energie au acces la datele privind încadrarea consumatorilor în categoriile de vulnerabilitate energetică în scopul acordării compensațiilor pentru achitarea facturilor la energie.

Articolul 11. Modul de plată a compensațiilor

(1) Furnizorii de gaze naturale/furnizorii de energie termică/furnizorii de energie electrică calculează lunar valoarea mijloacelor financiare necesare pentru plata compensațiilor pentru achitarea facturilor la energie pentru toți consumatorii vulnerabili eligibili. Valoarea mijloacelor financiare necesare pentru plata compensațiilor se calculează de furnizori utilizând datele privind încadrarea consumatorilor în categoriile de vulnerabilitate energetică și tipul de energie, perioada și parametrii compensației acordate consumatorilor vulnerabili, stabiliți conform art. 9.

(2) Asociațiile de coproprietari (locatari) care au centrale termice de cartier, bloc sau scară calculează lunar valoarea mijloacelor financiare necesare pentru plata compensațiilor pentru achitarea facturilor la energie pentru toți consumatorii vulnerabili eligibili și prezintă informația respectivă spre verificare furnizorului.

(3) După verificarea informației privind suma compensațiilor, furnizorii de energie prezintă lunar, până la data de 10 a lunii ulterioare lunii de consum, Ministerului Muncii și Protecției Sociale dările de seamă/raportul financiar privind mijloacele financiare necesare pentru finanțarea compensațiilor pentru achitarea facturilor la energie calculate, numărul de beneficiari și volumul consumat de gaze naturale/energie termică/energie electrică, conform normelor stabilite.

(4) Ministerul Muncii și Protecției Sociale întocmește, în conformitate cu alin. (2), documentele de plată pentru transferul mijloacelor financiare respective la conturile furnizorilor de energie.

(5) Sumele aferente compensațiilor pentru achitarea facturilor la energie care n-au fost solicitate sau au fost solicitate în mod eronat de către furnizorii de gaze naturale/energie termică/energie electrică pe perioada de gestiune pot fi restituite în perioadele ulterioare, în baza raportului pentru perioada respectivă, însă nu mai târziu de termenul-limită pentru transferul alocațiilor bugetare în anul de gestiune.

Articolul 12. Responsabilități la stabilirea și la plata compensațiilor

(1) Răspunderea pentru efectuarea calculului sumei compensațiilor, reflectarea valorii compensației în factura de plată și raportul financiar privind mijloacele financiare necesare pentru finanțarea compensațiilor o poartă furnizorii de energie.

(2) Controlul asupra corectitudinii privind stabilirea sumei compensației pentru achitarea facturilor la energie îl exercită Inspekția Financiară a Ministerului Finanțelor și alte organe de control abilitate.

Capitolul V

MĂSURI DE PROTECȚIE SOCIALĂ PENTRU EFICIENTIZAREA CONSUMULUI DE ENERGIE

Articolul 13. Implementarea măsurilor de protecție socială pentru eficientizarea consumului de energie

(1) Pentru consumatorii vulnerabili, măsurile de protecție socială în baza programului de acordare a subvențiilor pentru eficientizarea consumului de resurse energetice, finanțate din contul Fondului, se stabilesc în modul aprobat de Guvern.

(2) Acordarea subvențiilor pentru eficientizarea consumului de resurse energetice se va face prioritar către consumatorii din categoriile de vulnerabilitate energetică mai ridicată, conform art. 7.

Articolul 14. Programe de subvenții pentru eficientizarea consumului de resurse energetice

(1) Din Fondul de reducere a vulnerabilității energetice pot fi finanțate programe de subvenții pentru următoarele măsuri:

a) înlocuirea corpurilor de iluminat și/sau modernizarea rețelelor electrice casnice;

b) înlocuirea echipamentelor electrocasnice, electrice și electronice uzate cu unele mai performante din punct de vedere energetic;

c) schimbarea ferestrelor, modernizarea sistemelor individuale de încălzire, termoizolarea locuințelor.

(2) Guvernul stabilește modul de acordare și resursele alocate anual pentru finanțarea programelor de subvenții pentru eficientizarea consumului de resurse energetice.

Capitolul VI

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 15. Intrarea în vigoare și punerea în aplicare

(1) Prezenta lege intră în vigoare la 1 septembrie 2022.

(2) Guvernul, în termen de 2 luni de la data publicării prezentei legi, va elabora și va aproba actele normative necesare pentru implementarea prezentei legi.

Președintele Parlamentului

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul de lege privind Fondul de reducere a vulnerabilității energetice

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de Lege privind Fondul de reducere a vulnerabilității energetice a fost elaborat de Ministerul Muncii și Protecției Sociale cu suportul Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (UNDP Moldova).

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Proiectul de lege privind Fondul de reducere a vulnerabilității energetice este propus în contextul crizei energetice curente, efectele căreia sunt amplificate de criza pandemică COVID-19 și războiul din Ucraina, având drept obiectiv major să reducă impactul creșterii prețurilor la energie asupra consumatorilor vulnerabili de energie.

Prin Hotărârea Guvernului nr. 433 din 14.12.2021 cu privire la măsurile de atenuare a crizei, Guvernul iterează necesitatea întreprinderii unor măsuri pentru reducerea impactului creșterii prețurilor la energie asupra consumatorilor casnici și sprijinirea populației, în special, a grupurilor vulnerabile pentru depășirea situației socioeconomice dificile. Potrivit prevederilor acestei Hotărâri de Guvern, peste 70% din necesarul de energie al Republicii Moldova este acoperit din surse de import, iar țara nu deține surse proprii de alimentare cu gaze naturale. Gazul natural este principala resursă utilizată pentru producerea de energie electrică și termică. Pe fundalul crizei gazului la nivel global, care a generat o creștere a prețurilor gazelor naturale la peste 1000 USD/metru cub (de 5-10 ori nivelurile din 2020) și urmare a negocierii unui nou contract de furnizare a gazelor naturale Republicii Moldova cu SAP „Gazprom” („Gazprom”) din Rusia unde prețul de achiziție depășește 450 USD pentru 1000 de metri cubi, tarifele la gaze naturale pentru majoritatea utilizatorilor au crescut, devenind inaccesibile pentru unii consumatori casnici. Noul contract cu Gazprom (care a intrat în vigoare la 1 noiembrie 2021), bazat pe o formulă corelată atât la prețul petrolului, cât și al gazului, a influențat dublarea facturilor la energie pentru consumatori în comparație cu perioada similară a anului trecut. De asemenea, prețurile energiei electrice au crescut în medie cu 40%.

Toate aceste aspecte, dar și nivelul ridicat al inflației (27,3% pentru anul 2022 conform estimărilor BNM), eficiența energetică redusă, veniturile mici în rândul populației vor afecta în mod semnificativ sărăcia în Republica Moldova, două forme importante de sărăcie devenind în mod special proeminente: sărăcia energetică și sărăcia alimentară. Astfel, creșterea numărului persoanelor vulnerabile din punct de vedere energetic ar

putea crește semnificativ. Prin sărăcie energetică poate fi înțeleasă situația în care gospodăriile nu pot avea acces la servicii energetice esențiale, cum sunt încălzirea, iluminatul și resurse de energie adecvate pentru alimentarea aparatelor electrocasnice sunt servicii esențiale care susțin un standard de viață și sănătate decent. În acest context, pentru prevenirea creșterii nivelului de sărăcie energetică în rândurile consumatorilor vulnerabili, este important să se asigure forme de ajutor și protecție socială, pentru care în prezent există un deficit de finanțare. Drept răspuns la această criză, pentru a aborda sistematic vulnerabilitatea energetică și pentru a promova eficiența energetică, Guvernul Republicii Moldova intenționează să creeze un Fond de reducere a vulnerabilității energetice pentru a oferi compensații pentru prețurile la gaze naturale, energie termică și energie electrică precum.

Totodată, o serie de acte normative în vigoare stabilesc drept obiectiv reducerea consumului de energie prin creșterea eficienței energetice și utilizarea surselor de energie regenerabilă, în special, prin Legea cu privire la eficiență energetică nr. 139 din 19.07.2018, care prevede promovarea eficienței energetice, prin susținerea programelor de îmbunătățire a eficienței energetice, precum și Legea privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile nr. 10 din 26.02.2016, etc. Legea cu privire la eficiență energetică nr. 142 din 02.07.2010 prevede că politica de stat în domeniul eficienței energetice este parte integrantă a politicii energetice a statului și urmărește, printre altele, promovarea utilizării, la consumatorii finali, a utilajelor și echipamentelor eficiente din punct de vedere energetic, precum și a surselor regenerabile de energie. Astfel, proiectul de lege privind Fondul de reducere a vulnerabilității energetice urmărește, în mod complementar, crearea posibilității oferirii unor subvenții pentru înlocuirea aparatelor electrocasnice cu altele mai eficiente din punct de vedere energetic persoanelor cele mai vulnerabile, în vederea eficientizării consumului de energie.

Fondul de reducere a vulnerabilității energetice, conform proiectului de lege, va fi format din resurse alocate de la bugetul public și alte resurse neinterzise, inclusiv de la partenerii de dezvoltare ai Republicii Moldova, iar regulile de gestiune ale fondului vor fi aprobate de Guvern.

Proiectul Legii privind Fondul de reducere a vulnerabilității energetice reglementează modul și condițiile de creare a acestui Fond, urmărește în special oferirea unor compensații consumatorilor vulnerabili de energie, după cum sunt definiți de prezentul proiect de lege, ca urmare a creșterii prețurilor reglementate la gazele naturale, energie electrică și/sau a tarifelor reglementate la energia termică, stabilește criteriile de încadrare în categoria consumatorilor vulnerabili de energie, mecanismul de acordare a compensațiilor, precum și programul de acordare a subvențiilor pentru eficientizarea consumului de resurse energetice.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Măsurile de protecție socială destinate consumatorului vulnerabil în baza prezentei legi sunt: (a) acordarea compensațiilor pentru prețurile la energie sub formă de ajutor financiar la factură pentru acoperirea unei părți din cheltuielile la consumul de energie termică în sistem centralizat, la consumul de energie electrică și/sau gaze naturale. Compensația pentru prețurile la energia termică se acordă consumatorilor vulnerabili conectați la sistemul centralizat de alimentare cu energie termică pentru încălzire și prepararea apei calde menajere și (b) acordarea subvențiilor pentru eficientizarea consumului de energie sub formă de sprijin financiar pentru acoperirea unei părți din costul de înlocuire, în cadrul unei locuințe, a aparatelor electrocasnice depășite din punct de vedere tehnic și moral cu aparate electrocasnice eficiente din punct de vedere energetic, acordat în cadrul programului de acordare a subvențiilor pentru eficientizarea consumului de resurse energetice.

Principiile de bază propuse de proiectul de lege sunt:

- Compensația oferită va avea un caracter cuprinzător și va acoperi consumul de gaze naturale, energie termică și energie electrică;
- Compensația pentru energie se reflectă direct pe factură, prin reducerea sumei facturii (i.e. consumatorii eligibili nu vor primi compensații în bani, dar vor beneficia de o reducere a costului facturii la consumul casnic de energie).
- Măsura de sprijin este destinată pentru consumatorii cei mai vulnerabili. Prin urmare, profilul de vulnerabilitate al fiecărui beneficiar va fi dedus printr-o categorizare, luând în considerare mai multe criterii obiective.
- Valoarea compensației se va stabili în funcție de prețurile la energie, cu posibilitatea de a fi revizuită și stabilită periodic de Guvern.

Pentru a putea beneficia de compensații în baza legii, consumatorul vulnerabil se va înregistra în Registrul vulnerabilității energetice, fiind un sistem informațional administrat de Ministerul Muncii și Protecției Sociale, în care se acumulează date privind parametrii de vulnerabilitate energetică a consumatorilor casnici, în modul stabilit de Guvern. În baza informațiilor furnizate, consumatorului îi va fi atribuită o categorie de vulnerabilitate. Clasificarea categoriilor de consumatori vulnerabili se bazează pe o serie de parametri, inclusiv venitul, costurile cu energia ca pondere din venit, mărimea gospodăriei, tipul sistemului de încălzire utilizate, aprobate de Guvern.

5. Fundamentarea economico-financiară

Pentru implementarea prevederilor prezentului proiect de lege va fi necesară alocarea unor sume de bani suplimentare din contul bugetului de stat.

În acest scop, Bugetul de Stat pentru anul 2022 sunt aprobate mijloace financiare în sumă de 400 mln lei. Pentru anul 2023 în cadrul bugetar pe termen mediu, MMPS a solicitat alocarea a 1 miliard de lei pentru finanțarea Fondului de Reducere a Vulnerabilității Energetice. Unii donatori externi și-au manifestat disponibilitatea de a contribui la suplimentarea resurselor din Fondul de Reducere a Vulnerabilității Energetice.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul nu presupune modificarea altor acte legislative în mod complementar. Guvernul urmează să aprobe regulamentele prevăzute de proiectul de lege.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea elaborării proiectului este plasat pe pagina web a Ministerului Muncii și Protecției Sociale (<https://social.gov.md/>), în compartimentul „Transparența Decizională”, precum și a fi supus avizării și consultării publice în conformitate cu procedura stabilită prin Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative și Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul a fost expediat Centrului Național Anticorupție pentru expertizare.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

-

10. Constatările expertizei juridice

Ministerul Justiției a examinat și prezentat avizul la proiect.

11. Constatările altor expertize

-

Ministru

Digitally signed by Spatari Marcel
Date: 2022.07.13 11:14:58 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Marcel Spatari